

► **Commission des Iles CRPM** ►
► **CPMR Islands Commission** ►

C/O CPMR
6 Rue St Martin - F - 35700 Rennes
Tel : +33 2 99 35 40 50 - Email : jd@crpm.org
SITE WEB : <http://www.islandscommission.org>

32ο Συνέδριο Επιτροπής Νησιών CRPM

5 Νοεμβρίου 2012 - Λευκωσία (Κύπρος)

ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

Οι νησιωτικές περιφερειακές αρχές μέλη της Επιτροπής των Νησιών της CRPM, τα ονόματα των οποίων ακολουθούν, συγκεντρώθηκαν στις 5 Νοεμβρίου 2012 στην Κύπρο, στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας της ΕΕ :

Μπόρνχολμ (Δανία), Κύπρος, Κορσική (Γαλλία), Γκόζο (Μάλτα), Γκότλαντ (Σουηδία), Ιόνια Νησιά (Ελλάδα), Κρήτη (Ελλάδα), Λα Ρεϊνιόν (Γαλλία), Μαδέιρα (Πορτογαλία), Νότιο Αιγαίο (Ελλάδα), Σαρδηνία (Ιταλία), Εξωτερικές Εβρίδες (Ηνωμένο Βασίλειο), Σαάρεμα (Εσθονία).

- Ευχαριστούν καταρχήν το Νησί της Κύπρου και τις αρμόδιες τοπικές αρχές για την φιλοξενία των εργασιών της ετήσιας συνόδου τους
- **Υιοθετούν την ακόλουθη Διακήρυξη :**

Στο πλαίσιο της μακράς συζητήσεως περί του μέλλοντος της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ και των επικείμενων διαπραγματεύσεων για τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό του 2014-2020, εμείς, οι νησιωτικές Περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμφωνήσαμε να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και να διαβιβάσουμε τα παρακάτω κοινά μηνύματα σχετικά με την Πολιτική Συνοχής μετά το 2013. Θεωρούμε ότι οι συγκεκριμένες προτάσεις προϋπολογισμού αποτελούν ένα ελάχιστο αποδεκτό όριο και διαφωνούμε κάθετα με οποιοδήποτε σχέδιο περαιτέρω μείωσης, διότι, όπως επισήμανε η Ευρωβουλευτής Κα Danuta Hübner, πρόκειται για την κυριότερη επενδυτική πολιτική της ΕΕ, η συνέχιση της οποίας έχει ζωτική σημασία σε αυτήν την περίοδο κρίσης.

1. Υποδεχόμαστε την πρόταση της Επιτροπής ότι οι πόροι που θα διατεθούν για τη νέα προγραμματική περίοδο θα πρέπει να συνάδουν με τους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 για την επίτευξη έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.
2. Υπενθυμίζουμε, ωστόσο, ότι οι περιοχές μας υποφέρουν από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ελαττώματα, τα οποία αναγνωρίζονται από το Άρθρο 174 της Συνθήκης, και ότι πολλά νησιά αντιμετωπίζουν πολλαπλούς ή επιβαρυνμένους περιορισμούς: αρχιπελαγική δομή, ορεινό ανάγλυφο, ερημοποίηση ή αντιστρόφως πολύ υψηλή πυκνότητα πληθυσμού. Επιπλέον, πολλές από τις Περιφέρειές μας αποτελούν τόσο εσωτερικά όσο εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.
3. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιφέρουν πολλές συνέπειες. Η πιο εμφανής είναι η μόνιμη απομόνωσή μας και η μεγάλη απόσταση που μας χωρίζει από τα κύρια κέντρα δραστηριότητας της ΕΕ, με απόλυτη εξάρτηση από θαλάσσιες ή εναέριες μεταφορές για τη διακίνηση αγαθών ή ανθρώπων. Άλλη συνέπεια είναι η περιορισμένη έκταση των εδαφών και των πληθυσμών μας, καθώς και σε πολλές περιπτώσεις η έλλειψη φυσικών πόρων. Οι επιπτώσεις είναι γνωστές: στενή οικονομική βάση, περιορισμένο μέγεθος αγοράς, υψηλή εξάρτηση από εισαγωγές, ανεπαρκής ανταγωνιστικότητα πολλών βιομηχανιών μας, υψηλό κόστος δημόσιων υπηρεσιών, περιορισμένη πρόσβαση σε ευκολίες - όλα αυτά μειώνουν την ελκυστικότητά μας τόσο για τους ανθρώπους όσο για τις επιχειρήσεις, και εμποδίζουν τον ρυθμό ανάπτυξής μας.

4. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι δυσκολίες αυτές δεν αντικατοπτρίζονται επαρκώς από δείκτες όπως το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, που χρησιμοποιούνται κατά προτίμηση από την ΕΕ για τον υπολογισμό εθνικών ή περιφερειακών ανισοτήτων και την κατανομή των μέσων της Πολιτικής Συνοχής της. Το ΑΕΠ είναι δείκτης οικονομικής παραγωγικότητας, που μπορεί εύκολα να στρεβλωθεί από παράγοντες όπως η κλίμακα, και ο οποίος δεν επαρκεί για να μεταφέρει την πλήρη εικόνα της οικονομικής και κοινωνικής τρωτότητας «περιθωριακών» περιοχών. Επιπλέον, το ΑΕΠ δηλώνει κυρίως την ικανότητα ενός Κράτους Μέλους να χρηματοδοτήσει τους κοινοτικούς στόχους, όπως το Ευρώπη 2020, από ίδιους πόρους, αλλά αγνοεί παντελώς ότι το κόστος πραγματοποίησης των στόχων αυτών μπορεί να διαφέρει σημαντικά από χώρα σε χώρα και από περιφέρεια σε περιφέρεια, ανάλογα με τις γεωγραφικές ή δημογραφικές συνθήκες. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα ως προς την παροχή υπηρεσιών μεταφορών, ενέργειας ή επικοινωνιών, οι οποίες τείνουν να είναι υπερβολικά ακριβές στα νησιά μας, ειδικά σε εκείνα που αποτελούν αρχιπελάγη ή που έχουν περιορισμένο ή διασκορπισμένο πληθυσμό. Το σημείο αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο για τα Μικρά Νησιωτικά Κράτη των οποίων επηρεάζεται ολόκληρη η επικράτεια, και που αναγκάζονται να καλύψουν αυτές τις δαπάνες εξ ολοκλήρου από ίδιους πόρους.

5. Θα περιμέναμε λοιπόν ότι οι προτάσεις πολιτικής Συνοχής μετά το 2013 θα προέβλεπαν επαρκείς παροχές ώστε να ληφθούν υπ' όψη οι εδαφικές ανισότητες της Ευρώπης, ειδικά εφόσον η Συνθήκη, τόσο στο Άρθρο 170 (περί Διευρωπαϊκών Δικτύων) όσο στο Άρθρο 174 (περί οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής) αναφέρονται ρητά στην ανάγκη επίστασης ιδιαίτερης προσοχής στην κατάσταση νησιών και άλλων περιφερειών.

Δυστυχώς αυτό δεν έγινε και οι προτάσεις της Επιτροπής έμειναν στα λόγια σε ό,τι αφορά την κατάσταση των νησιών, αγνοώντας την πρόσθετη προσπάθεια που απαιτείται ώστε να υλοποιηθούν οι στόχοι του ΕΕ 2020 στις περιοχές μας. Επιπλέον, έχουν μειώσει δραστικά το «πρόσθετο επίδομα» που χορηγείται στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και εκείνες με ολιγάριθμο πληθυσμό.

6. Ευτυχώς, ωστόσο, σε κατάφωρη αντίθεση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει δείξει αρκετή ευαισθησία στα επιχειρήματα των νησιών. Η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, εξετάζοντας την προτεινόμενη νομοθεσία, υπενθύμισε ότι το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο οφείλει να επιληφθεί πλήρως της αρχής της εδαφικής συνοχής, και ότι «*η ενοποιημένη προσέγγιση για την προώθηση έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης πρέπει να αντανakλά τον ρόλο [...] περιοχών που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα γεωγραφικά ή δημογραφικά προβλήματα, και να λάβει υπ' όψη τις συγκεκριμένες προκλήσεις των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, των βορειότερων περιφερειών με πολύ χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού, και των νησιωτικών, διασποριακών ή ορεινών περιφερειών.*» Με την ίδια λογική, προστέθηκε μια αναφορά στο σχέδιο του Κανονισμού ΕΓΤΑΑ (Άρθρο 2), για να υπενθυμισθεί ο ρόλος του Ταμείου στην χρηματοδότηση υποστήριξης για περιφέρειες που αντιμετωπίζουν δημογραφικές προκλήσεις και μειονεκτήματα.

7. Επιπλέον, η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στήριξε αυτές τις δηλώσεις αρχών με την έγκριση ενός αριθμού πρακτικών τροποποιήσεων σε θέματα-κλειδιά, όπως η μεθοδολογία κατανομής πόρων μεταξύ Κρατών Μελών, το περιεχόμενο των συμβάσεων εταιρικής σχέσης, η εφαρμογή θεματικής συγκέντρωσης, ή οι κανόνες διασποριακής συνεργασίας.

8. Εμείς, οι νησιωτικές περιφέρειες, θα θέλαμε επομένως να ευχαριστήσουμε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την υποστήριξή του και, παρότι ορισμένες τροποποιήσεις του είναι τελειοποιημένες, θεωρούμε ότι αποτελούν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση για μια αναγνώριση της θέσης των νησιωτικών περιφερειών.

9. Ενισχυμένοι από την υποστήριξη του Κοινοβουλίου, και καθώς οι διαπραγματεύσεις για τη μελλοντική πολιτική συνοχής της ΕΕ οδεύουν προς το τέλος τους, επαναλαμβάνουμε το αίτημά μας για δίκαιη αντιμετώπιση με αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της εδαφικής συνοχής όπως αυτή καθορίζεται στη Συνθήκη.

10. Πρακτικά, ζητούμε από το Συμβούλιο, και ιδιαίτερα από τους Φίλους της Προεδρίας, το Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, να κρίνουν ευνοϊκά έναν αριθμό προτάσεων οι οποίες θα μας παρέχουν την στοχευμένη στήριξη που απαιτείται ώστε να επιτύχουμε τους στόχους του ΕΕ 2020, να ξεπεράσουμε τις δομικές μας ανεπάρκειες και να αναπτύξουμε το ενδογενές μας δυναμικό, δηλαδή:

- Να εξασφαλιστεί ότι τα κριτήρια για τη χορήγηση πόρων του ΚΠΣ στα Κράτη Μέλη, όπως ορίζεται στο Άρθρο 84.2 του Σχεδίου Κανονισμού Κοινών Διατάξεων, θα συμπεριλαμβάνουν -εφόσον κρίνεται αναγκαίο- εύλογη αναφορά στο μέγεθος των εδαφών και των πληθυσμών που

αντιμετωπίζουν μόνιμα και σοβαρά γεωγραφικά και δημογραφικά μειονεκτήματα σε κάθε Κράτος Μέλος¹.

- Στο πλαίσιο αυτό, να χορηγηθεί στα νησιά ένα «πρόσθετο επίδομα», υπογραμμίζοντας ότι αυτό δεν θα ζημιώσει το συγκεκριμένο επίδομα των εξόχως απόκεντρων περιφερειών και εκείνων με ολιγάριθμο πληθυσμό, το οποίο πρέπει να διατηρηθεί στα ίδια επίπεδα με εκείνο της προγραμματικής περιόδου 2007-2013.
- Να εξασφαλιστεί ότι οι Εξόχως Απόκεντρες Περιφέρειες που καλύπτονται από τις κατηγορίες που αναφέρονται στα σημεία 1(b) και 1 (c) του Άρθρου 84.1 του Σχεδίου Κανονισμού Κοινών Διατάξεων θα λαμβάνουν επίδομα από τα Ταμεία που θα ισούται με τουλάχιστον τα τέσσερα πέμπτα των επιδομάτων που έλαβαν κατά την περίοδο 2007-2013.
- Σε κάθε περίπτωση, να δοθεί στις νησιωτικές ένα βασικό επίπεδο στήριξης, συμπεριλαμβάνοντας τις τουλάχιστον στην κατηγορία «μεταβατικών περιφερειών» και επιτρέποντάς τους να επωφεληθούν από τα ανάλογα ποσοστά συγχρηματοδότησης.
- Να επιτραπεί στα νησιά να επωφεληθούν από ελαστικότερους κανόνες στο πλαίσιο της θεματικής συγκέντρωσης, επιτρέποντάς τους να υπαχθούν στο Άρθρο 4.b) του Σχεδίου Κανονισμού ΕΓΤΑΑ, που παρέχει μεγαλύτερο περιθώριο ελιγμού στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες ως προς την επιλογή των θεματικών στόχων.
- Να επιτραπεί στα νησιά να επωφεληθούν από ειδικούς κανόνες για την προώθηση του ΕΓΤΑΑ, κυρίως μέσα από την ένταξη των υποπρογραμμάτων νησιωτικών ιδιαιτεροτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 8 του σχεδίου κανονισμού ΕΓΤΑΑ γύρω από τα θεματικά υποπρογράμματα.
- Στο πλαίσιο του Κανονισμού Εδαφικής Συνεργασίας (Άρθρο 3§1), το όριο 150 χλμ που επιβάλλεται στα θαλάσσια σύνορα σε ό,τι αφορά τη διασυνοριακή συνεργασία (και που φέρει σχεδόν τα ¾ της χρηματοδότησης) να μην ισχύει για τα νησιά, επιτρέποντάς τους να καλλιεργήσουν ενεργά τη συνεργασία εντός της περιοχής της θαλάσσιας τους λεκάνης.
- Τέλος αλλά εξίσου σημαντικό, εμείς, οι νησιωτικές περιφέρειες, ζητούμε από την Επιτροπή, η οποία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα στο πεδίο των Κρατικών Ενισχύσεων, να λάβει υπ' όψη το περιορισμένο μέγεθος και την απομονωμένη φύση των αγορών μας στο μελλοντικό καθεστώς Κρατικών Ενισχύσεων. Αν μας επέτρεπε να εφαρμόσουμε υψηλότερα ελάχιστα όρια ή να επωφεληθούμε από θέση παρόμοια με εκείνη των περιοχών με ολιγάριθμο πληθυσμό στις οδηγίες περιφερειακής ενίσχυσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μας έδινε το αναγκαίο περιθώριο χειρισμών ώστε να αναπτύξουμε το οικονομικό μας δυναμικό χωρίς στρέβλωση του ανταγωνισμού.

Υιοθετείται ομόφωνα
(1 αποχή, Κύπρος)

---

¹ Υπό τις παρούσες προτάσεις, γίνεται μόνο μια αναφορά στην πυκνότητα πληθυσμού στην περίπτωση περισσότερο ανεπτυγμένων περιφερειών, αλλά η επίπτωσή της είναι οριακή (2,5%).